

ZÁPISNICA

z druhého zasadnutia Výboru pre práva lesbič, gejev, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb (ďalej len „výbor“)

27. mája 2013 o 10.00 hod., Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Prítomní členovia a členky: vid' podľa priloženej prezenčnej listiny

Ospravedlnení členovia a členky: vid' podľa priloženej prezenčnej listiny

Program zasadnutia:

1. Informácia o záveroch IX. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a o príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR
2. Informácia o zložení a činnosti pracovnej skupiny pre legislatívu a stratégie
3. Návrh Dodatku k Štatútu výboru
4. Informácia členky výboru zastupujúcej MZVaEZ o obsahu správy o implementácii odporúčania Výboru ministrov o opatreniach na boj proti diskriminácii založenej na sexuálnej orientácii a rodovej rovnosti
5. Návrh odporúčania výboru k definíciám a interpretácii ľudských práv podľa Jogjakartských princípov (2006)
6. Návrh na prijatie vyhlásenia k Medzinárodnému dňu boja proti homofóbii a transfóbii
7. Informácia o výsledkoch Prieskumu agentúry FRA, týkajúceho sa komunity LGBT v EÚ
8. Rôzne

Rokovania v rámci jednotlivých bodov programu:

Otvorenie

Tomáš Borec, predseda výboru

Minister spravodlivosti a predseda výboru Tomáš Borec otvoril prvé rokovanie výboru. Navrhol taktiež priebeh rokovania podľa programu, ktorý bol členom výboru doručený spolu s pozvánkou na rokovanie výboru, pričom na žiadosť členky výboru p. Illkovej bude ako prvý bod programu zaradená Informácia o záveroch IX. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“) a o príprave Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v SR a na žiadosť člena výboru p. Koleniča bude Informácia o zložení a činnosti pracovnej skupiny pre legislatívu a stratégie presunutá z bodu Rôzne a zaradená ako druhý bod programu zasadnutia výboru.

Výbor odsúhlasil navrhovaný program rokovania.

BOD 1

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Členka výboru informovala výboru o záveroch IX. zasadnutia rady. Rada schválila 11 uznesení, z ktorých 2 boli o zmene štatútov výborov. Rada schválila plán svojej činnosti na rok 2013 (pozn. viac v zápisnici z IX. zasadnutia rady). Pokiaľ sa týka Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv, stratégia sa pripravuje partitipatívnym spôsobom, so zapojením mimovládneho sektora a akademickej obce.

Výbor hlasovaním uni sono (za - všetci prítomní, proti – nikto, zdržal sa – nikto) prijal uznesenie č. 5 výboru (viď. príloha), ktorým vzal informáciu prednesenú v bode 1 na vedomie.

BOD 2

Július Kolenič, Iniciatíva Inakosť

Člen výboru a predseda pracovnej skupiny pre legislatívu a stratégie informoval, že oslovil členov a členky výboru a iných odborníkov, s cieľom zistenia záujmu o členstvo v pracovnej skupine. Pracovná skupina má momentálne týchto členov: Mgr. Martin Macko, Mgr. Christián Havlíček, Mgr. Romana Schlesinger, Mgr. Jana Jablonická Zezulová, Mgr. Paula Babicová (právnička, Queer Leaders Forum), PhDr. Dagmar Horná, PhD. (odborníčka na ľudské práva a rodovú rovnosť), Mgr. Vendula Wiesnerová (odborníčka na LGBTQ hnutie, Ústav etnológie SAV), JUDr. Bronislava Pavelková, PhD. (Rekodifikačná komisia pre Občiansky zákonník). Pracovná skupina sa bude ako prvou úlohou zaoberať najmä rekodifikáciou Občianskeho zákonníka, bude predkladať návrhy a dávať pripomienky tejto komisii.

Výbor hlasovaním uni sono (za - všetci prítomní, proti – nikto, zdržal sa – nikto) prijal uznesenie č. 6 výboru (viď. príloha), ktorým vzal informáciu prednesenú v bode 2 na vedomie.

BOD 3

Tomáš Borec, predseda výboru

Predseda výboru odôvodnil potrebu zmeny štatútu výboru. Výbor pre práva LGBTI osôb predkladá Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť návrh na zmenu štatútu tohto výboru, a to z dôvodu odmietnutia nominácie na člena Výboru riaditeľom Ústavu štátu a práva SAV, a to predovšetkým z dôvodu nízkeho personálneho obsadenia ústavu. Predseda SAV prof. Pastorek svojim listom vyjadril presvedčenie, že i iné vedecké pracoviská SAV sú schopné zaoberať sa predmetnou problematikou. Zmenou štatútu bude umožnená nominácia zástupcu SAV priamo jej predsedom.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru s takouto zmenou plne súhlasí a odporučil predsedovi výboru, pri komunikácii s predsedom SAV, navrhnúť nomináciu JUDr. Zuzany Magurovej za člena výboru, nakoľko sa ide o veľmi kvalifikovanú osobu v oblasti antidiskriminačnej legislatívy a bola by prínosom pre činnosť výboru.

Oľga Pietruchová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

V prípade, ak by nebola možná nominácia pani Magurovej, členka výboru navrhuje nomináciu doc. PhDr. Gabriel Bianchiho, CSc z Ústavu výskumu sociálnej komunikácie SAV.

Členovia výboru navrhli zosúladiť návrh Dodatku k Štatútu výboru s Legislatívnymi pravidlami vlády SR.

Výbor, po zapracovaní legislatívnej pripomienky, hlasovaním uni sono (za - všetci prítomní, proti – nikto, zdržal sa – nikto) prijal uznesenie č. 7 výboru (vid'. príloha), ktorým odporučil rade schváliť návrh Dodatku k Štatútu výboru.

BOD 4

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Členka výboru uviedla, že odporúčanie Výboru ministrov o opatreniach na boj proti diskriminácii založenej na sexuálnej orientácii a rodovej rovnosti bolo prijaté v roku 2010. V roku 2012 bol Riadiacim výborom pre ľudské práva (CDDH) vypracovaný dotazník o implementácii odporúčania, ktorý bol následne zaslaný vládám členských krajín. V tom čase ešte nebol Výbor pre práva LGBTI osôb kreovaný, a teda s cieľom včasného zabezpečenia odpovedí na dotazník, MZVaEZ po dohode s MS SR zabezpečilo koordináciu rezortov, pričom oslovili jednotlivé rezorty a po skompletizovaní podkladov, po schválení MS SR, bol dotazník odoslaný. V procese prípravy odpovedí bolo MZVaEZ kontaktované aj pánom Mackom, ktorý mal záujem zapojiť sa do prípravy odpovedí, avšak vzhľadom na to, že sa v dotazníku očakávali reakcie Vlády SR, toto nebolo možné. Odpovede na dotazník sú verejne dostupné na stránke Rady Európy, na dotazník odpovedalo 39 zo 47 štátov RE. Na základe odpovedí vypracoval Riadiaci výbor (CDDH) súhrnnú správu o plnení odporúčania, pričom nejde o jednotlivé hodnotenie krajín, ale identifikuje základné trendy a všeobecné odporúčania pre plnenie odporúčania. Slovensko je v správe spomenuté 2-krát. Riadiaci výbor dal Výboru ministrov na zváženie, aby sa vo vyhodnocovaní plnenia odporúčania pokračovalo. Správa bude Výboru ministrov predložená na zasadnutí v júni 2013, na ktorom by malo byť prijaté rozhodnutie o ďalšom postupe a o periodicite monitorovania.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru navrhol zaradenie tohto bodu do programu najmä z dôvodu, že ide o prvú správu svojho druhu, ktorá mapuje postavenie LGBTI ľudí na Slovensku. Ide však o povrchovú analýzu, najmä z hľadiska legislatívy. Poznamenal, že zo správy vyplýva, že Slovensko je na tom najlepšie v tých kapitolách, ktoré sú priamo upravené európskou legislatívou, problémy a nedostatky sú vo všetkých ostatných oblastiach. Mimovládne organizácie budú v najbližšej dobe prezentovať svoju správu, o ktorej taktiež komunikovali s jednotlivými ministerstvami. Do budúcnosti, keďže ide o periodický projekt, radi by participovali na príprave odpovedí na obdobné dotazníky.

Výbor hlasovaním uni sono (za - všetci prítomní, proti – nikto, zdržal sa – nikto) prijal uznesenie č. 8 výboru (vid'. príloha), ktorým vzal informáciu prednesenú v bode 4 na vedomie.

BOD 5

Tomáš Borec, predseda výboru

Predseda výboru pripomenul, že na prvom zasadnutí výboru sa viedla debata o tom, akým spôsobom sa má výbor k Jogjakartským princípom prihlásiť a ako s nimi pracovať, rokovanie bolo presunuté a členmi výboru bol následne predložený nový návrh znenia uznesenia, ktoré má výbor prijať. Predseda výboru vyjadril opätovne svoje stanovisko, že pokiaľ sa týka

definícii pojmov, uvedených v daných princípov, k týmto nemá problém pristúpiť. Pokiaľ sa však týka interpretácie ľudských práv podľa princípov, v tomto vidí rozpor s Programovým vyhlásením vlády SR (ďalej len "vláda") a ako člen vlády nemôže s takýmto dokumentom súhlasiť.

Ol'ga Pietruchová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

Členka výboru uviedla, že pokiaľ ide o hodnotenie legislatívy, doložka vplyvov, ktorá je súčasťou každého legislatívneho návrhu, určuje aj tzv. sociálne vplyvy, medzi ktorými je i vplyv na rovnosť príležitostí, pričom je definovaná antidiskriminačným zákonom. Práve tu je možný priestor na využitie antidiskriminačného zákona a týchto definícií a princípov. Gestorom doložky je MPSVaR. Pracovná skupina pre legislatívu by mohla vypracovať metodiku hodnotenia vplyvov na rovnosť príležitostí z hľadiska LGBTI práv a diskriminácie na základe sexuálnej orientácie.

Július Kolenič, Iniciatíva Inakosť

Člen výboru upozornil, že navrhované uznesenie má charakter odporúčania. Výbor je odborným garantom pre LGBTI problematiku tak pre radu, ako i pre vládu, a teda má týmto orgánom odporúčať akými princípmi sa majú riadiť pri tvorbe legislatívy, má na to dostatočné odborné kompetencie. Jogjakartské princípy v plnom rozsahu vystihujú podstatu ľudských práv LGBTI osôb. Nemyslí si, že sú tieto princípy v rozpore s Programovým vyhlásením vlády, pretože toto programové vyhlásenie nie je v rozpore s ľudskými právami LGBTI osôb. Navrhuje toto uznesenie prijať ako zásadné stanovisko.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru zdieľa rovnaký názor ako pán Kolenič a považuje za vhodné odporúčať rade a vláde, aby sa riadili spomínanými princípmi.

Výbor hlasovaním (za - 15 členov, proti - 1 člen, zdržal sa - 5 členov) prijal uznesenie č. 9 výboru (vid'. príloha). Uznesenie bolo schválené formou zásadného stanoviska.

BOD 6

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Vzhľadom na to, že rada pravidelne prijíma vyhlásenia k významným udalostiam v oblasti ľudských práv, podpredseda výboru považuje za vhodné, aby sa rada vyjadrila k medzinárodnému dňu boba proti homofóbii a transfóbii, ktorý bol dňa 17. mája 2013. Vyhlásenie vychádza z uznesení Európskeho parlamentu, ktoré boli prijaté k tomuto medzinárodnému dňu. Obsahuje taktiež dve tabuľky, v ktorých sú zozbierané najčastejšie predsudky, prijalo ich Parlamentné zhromaždenie Rady Európy a vychádzajú aj z rozhodnutí ESLP.

Tomáš Borec, predseda výboru

Predseda výboru vyjadril názor, že je vhodnejšie, aby výbor prijal dané vyhlásenie sám, nie formou odporúčania rade, aby takéto vyhlásenie prijala.

Predkladateľ vzhľadom na vyššie uvedené súhlasil, aby výbor prijal vyhlásenie vo svojom mene.

Výbor hlasovaním uni sono (za - všetci prítomní, proti - nikto, zdržal sa - nikto) prijal uznesenie č. 10 výboru (viď. príloha), ktorým prijal Vyhlásenie k medzinárodnému dňu boja proti homofóbii a transfóbii.

BOD 7

Eleni Gallová-Kriglerová, Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Pani Kriglerová, ako prizvaný hosť, uviedla, že Centrum pre výskum etnicity a kultúry, ktoré zastupuje, je národným kontaktným bodom pre agentúru FRA na Slovensku. Táto inštitúcia sa od roku 2007 zaoberá podrobne témou práv LGBTI osôb a v roku 2012 realizovala kvantitatívne rozsiahly výskum, do ktorého sa zapojilo 93.000 príslušníkov a príslušníčok LGBTI komunity v členských štátoch EÚ. Centrum tento výskum nerealizovalo priamo, momentálne však naň nadväzuje kvalitatívnym výskumom, ktorý prebieha v oblasti politik prijímaných verejnými inštitúciami., realizujú rozhovory s predstaviteľmi týchto inštitúcií (príslušníci policajného zboru, učitelia, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti atď.) a výsledky by mali prispieť k zlepšeniu situácie v tejto oblasti. Cieľom samotného výskumu FRA je do budúcnosti zlepšiť postavenie LGBTI osôb v EÚ. Všetky otázky, ktoré boli vo výskume použité, boli vytvorené na základe už garantovaných práv, daných EÚ. Na Slovensku sa do výskumu zapojilo cca 1000 respondentov. Čo sa týka výsledkov výskumu, 82% respondentov si myslí, že na Slovensku dochádza k diskriminácii na základe sexuálnej orientácie alebo rodovej identity, za posledný rok viac ako 50% respondentov zažila prejav diskriminácie voči svojej osobe. Najčastejšie je spomínaná diskriminácia na trhu práce. 66% respondentov, zo strachu pred napadnutím, obmedzuje prejavy svojej sexuálnej orientácie na verejnosti. 65% respondentov si myslí, že verejný činitelia na Slovensku používajú neprimeraný jazyk voči LGBTI osobám. Takmer všetci sa zhodli, že je potrebné, aby verejný činitelia viac presadzovali rešpekt voči LGBTI osobám a taktiež zlepšenie antidiskriminačných politik. Pokiaľ sa týka školstva, až 2/3 ľudí mladších ako 18 rokov, skrýva svoju príslušnosť v škole. FRA pripisuje veľkú dôležitosť taktiež zločinom z nenávisťi. FRA vypracovalo taktiež niekoľko odporúčaní, z ktorých mnoho smeruje voči školstvu. Predmetná správa má cca 30 strán.

Roman Kollárik, Queer Leaders Forum

Člen výboru upozornil na skutočnosť, že správa agentúry FRA hovorí iba o respondentoch ktorý verejne prezentujú svoju príslušnosť k LGBTI komunite. Ak by sa vyjadrili všetci príslušníci tejto komunity, možno predpokladať, že uvedené čísla by boli omnoho vyššie.

Tomáš Borec, predseda výboru

Predseda výboru uviedol, že ide o veľmi rozsiahly problém, pretože nie všetko je možné regulovať a upraviť legislatívne. Najmä správanie ľudí je mnohokrát ťažko ovplyvniteľné, je možné robiť prevenciu ako i represiu, pokiaľ sú útoky odhalené, avšak samotnému útoku nemožno zabrániť. Ide o problém samotnej spoločnosti, jej nastavenia, vžitých stereotypov, modelov myslenia, demografického rozloženia spoločnosti atď.

Ol'ga Pietruchová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny

Členka výboru poznamenala, že pre všeobecné vnímanie rovnosti príležitostí, je potrebné robiť osvetu v antidiskriminačnej oblasti.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru uviedol, že agentúra FRA už v minulosti vypracovala niekoľko analýz, s ktorými je vhodné oboznámiť sa, avšak nie sú preložené do slovenského jazyka.

Výbor hlasovaním uni sono (za - všetci prítomní, proti – nikto, zdržal sa – nikto) prijal uznesenie č. 11 výboru (viď. príloha), ktorým vzal informáciu prednesenú v bode 7 na vedomie a odporúčal predsedovi výboru zabezpečiť preklad správy výskumu do slovenského jazyka.

BOD 8

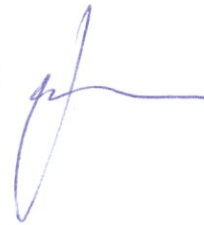
Členovia výboru vyniesli pripomienku, že pokiaľ sa týka prekladov textov v oblasti LGBTI práv do slovenského jazyka, často dochádza k nesprávnemu použitiu slovenských výrazov a terminologicky nesprávne zvoleným výrazom v rámci kontextu. Bolo by vhodné, aby boli preklady v budúcnosti zasielané na korektúru výboru. Na ďalších zasadnutiach výboru by bolo vhodné prijať akýsi slovník, resp. vysvetlenie terminológie.

Predseda výboru na záver poďakoval prítomným za aktívnu účasť a ukončil zasadnutie výboru.

Zapísala: Petra Repková, tajomníčka výboru

Schválil: Tomáš Borec, minister spravodlivosti SR a predseda výboru

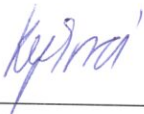
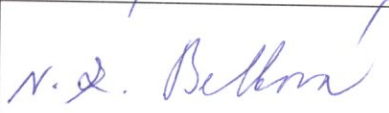

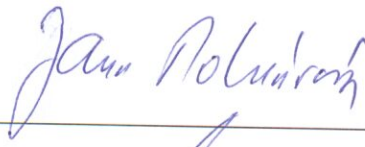

27683/2013/20

PREZENČNÁ LISTINA

z 1. rokovania

Výboru pre práva lesbič, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb

27.05.2013, 10.00 hod.

JUDr. Tomáš BOREC minister spravodlivosti SR predseda	
Mgr. Petra Repková Ministerstvo spravodlivosti SR tajomníčka	
doc. JUDr. Marek Števíek, PhD. Ministerstvo spravodlivosti SR	
Mgr. Martina Matejková, MPH. Ministerstvo zdravotníctva SR	ospr.
PhDr. Pavol Šimunič, CSc. Ministerstvo kultúry SR	
Ing. Ivan Stankovský, CSc. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	
Ing. Ondrej Varačka Ministerstvo vnútra SR zast. Mgr. Jana Molnárová	
Ing. Oľga Pietruřová, MA. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
JUDr. Barbara Illková, PhD. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	
Mgr. Andrea Takáčová Národný inšpektorát práce	ospr.

Mgr. Jana Durdíková kancelária Verejnej ochrankyne práv	
Ústav štátu a práva SAV	<i>bez nominácie</i>
PhDr. Silvia Porubánová Inštitút pre výskum rodiny	<i>[Signature]</i>
Mgr. Marián Mesároš Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	<i>[Signature]</i>
Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny	<i>apr.</i>
Mgr. Martin Macko Iniciatíva Inakosť	<i>[Signature]</i>
Mgr. Romana Schlesinger Queer Leaders Forum	<i>[Signature]</i>
Ing. Július Kolenič Iniciatíva Inakosť	<i>[Signature]</i>
Mgr. Roman Kollárik Queer Leaders Forum	<i>[Signature]</i>
Mgr. Ing. Andrej Kuruc Iniciatíva Inakosť	<i>[Signature]</i>
Mgr. Adriana Mesochoritsová Možnosť voľby	<i>v.z.</i> <i>[Signature]</i>
Mgr. Barbora Burajová Nadácia otvorenej spoločnosti	<i>v.z.</i> <i>[Signature]</i>

<p>PhDr. Hana Smitková, PhD. Aspekt zast. Mgr. Martin Macko</p>	<p>v.z. Mack</p>
<p>Mgr. Jana Jablonická Zezulová Možnosť voľby</p>	<p>Zezulová</p>
<p>JUDr. Peter Varga, PhD. Občan, demokracia, zodpovednosť</p>	<p>Varga</p>
<p>Mgr. Christián Havlíček Možnosť voľby</p>	<p>Havlíček</p>
<p>Bc. Iveta Chovancová OZ Odysseus</p>	<p>Chovancová</p>
<p>PhDr. Milica Jančulová, PhD. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR</p>	<p>Jančulová</p>
<p>Mgr. Elena Gallová Kriglerová Centrum pre výskum etnicity a kultúry</p>	<p>Gallová</p>